

paa deres Veie udføre ved Licitation, medens de for de Veies Vedkommende, der endnu ikke ere blevne grundforbedrede, have beholdt enten Flængsarbeidet eller ogsaa Udlodning af Veiene til de forskjellige Arbeidspligtige. — Jeg ser, som sagt, ikke nogen Grund til, naar man ikke drifter sig til fuldstændig at ophæve Udgangen til at benytte Naturalarbejde, da nu at ophæve eller forandre den vedkommende Bestemmelse i Beiloven af 1867.

Udvalgets Flertal har under Nr. 36 og 39 foreslaaet fuldstændig at forlade Lovforslagets Bestemmelse om, at Pligtkjørsler for Fremtiden skulle udredes efter Hesteholdet istedetfor efter kjørselspligtigt Hartkorn. Det forekom mig, at den ærede Ordfører ikke føiede noget Væsentligt til de Grunde, som allerede findes anførte i Udvalgets Betænkning som Støtte for, at Udvalget saaledes foretrækker at bibeholde den gamle Udredelsesmaade efter kjørselspligtigt Hartkorn, og disse forekomme mig ikke fyldestgjørende. Det synes mig i det Mindste at være noget tvivlsomt, om det er heldigt, at Udvalget har foreslaaet at bibeholde de gamle Kjørselskister. Naar man ser hen til, hvad det er for Kjørsler, som for Fremtiden, hvis Udvalgets Indstillinger under Nr. 29 og 30 vedtages, ville kunne kræves udførte som Pligtkjørsler, saa indskrænker det sig, saa vidt jeg kan se, til Kjørsler efter Læge og Jordemoder i Henshold til § 23, til Kjørsler efter § 40, 2det Stykke, for Hæren i Fredstid — i Parenthes sagt: i mine Tanker de Kjørsler, der lettest kunde undværes — endvidere til Kjørsler for Hæren under Krigsforhold ifølge § 40, 3die Stykke, og endelig efter § 41 til Kjørsler til Transport af Forbrydere, Væsgængere og Betlere. Jeg tror nok, at det er kun til disse fire forskjellige Slags Brug, at man for Fremtiden skal kunne udskrive Pligtkjørsler. Men af disse gjælder det jo nu om Kjørsler efter Læge og Jordemoder, at det er en Præstation, som skal ske med kortest mulig Varjel, at det er en Vegt, som skal ydes hurtig. Er det imidlertid saa, da forekommer det mig dog unegtelig at være lidet heldigt, at man kan komme til at tilsiige til en saadan Vegt en Mand, som f. Ex. kun kjører med Stude.

Det vil dog være en temmelig sørgelig Befordring, hvor det gjælder om at hente enten Læge eller Jordemoder, og man kan dog umuligt tilpligte Manden at kjøre stærkere, end hans Befordring kan føre Vognen frem. Heller ikke forekommer det mig ganske heldigt at tilsiige til en saadan Kjørsel en Mand, som maasse ikke paa sin kjørselspligtige Eiendom har nogenjomhelst Befordring, og som altsaa ikke er i Stand, ffjendt han vel er pligtig, til at kjøre, naar han tilsiges, hvorfor han er henvist til at søge leiet Befordring eller til først at søge at formaa En til at kjøre i sit Sted. Det er aabenbart, at hvor det gjælder om at beførge Kjørslen hurtig og sikker, der er man ganske anderledes heldig stillet, naar man kan holde sig til den tilstedeværende Hestekraft end til et saadant Begreb som „kjørselspligtigt Hartkorn“, hvilket i det Mindste efter de nu gjældende Regler ikke svarer til Hesteholdet eller endog behøver at betinges af noget Hestehold paa den kjørselspligtige Eiendom. End mindre kan jeg da nu finde det rigtigt eller en Gang retfærdigt under saa overordentlige Forhold som Krigstilfælde, hvor der skal præsteres Kjørsler til Befordring af Hæren eller Hærens Materiel, da ikke at kunne holde sig til den fulde disponible Arbeidskraft, det vil i dette Tilfælde siige til Hesteholdet. Vi have jo oplevet Exempler paa, at Hærens Train har været delvis befordret med Stude — Noget, der dog i og for sig neppe er meget heldigt, — og ligeledes i mange Tilfælde, at der har været tilstigt Befordring til Hærens Transport, uden at Vedkommende har været i Stand til at levere Heste, af den simple Grund at der ikke har været Heste paa selve den kjørselspligtige Eiendom, og at der har været lagt Beslag paa den nærmest omgivende Hestekraft, medens der samtidig har kunnet paavises Steder, hvor der stod en betydelig Hestekraft ledig, som dog ikke kunde bringes frem, fordi den ikke var knyttet til kjørselspligtigt Hartkorn. Det forekommer mig, at det i saa overordentlige Tilfælde som de nu nævnte er fuldstændig rigtigt eller endogsaa det ene Retfærdige at holde sig til den tilstedeværende Hestekraft i Stedet for til et vist Begreb af „skatteplig-